

Arsenał, Baszta Stolarska i Ciesielska wyremontowane!

2015-11-25

Remont konserwatorski elewacji Arsenału, Baszty Stolarskiej i Baszty Ciesielskiej wraz z wykonaniem izolacji przeciwwilgociowej - to zakres prac wykonanych ze środków z budżetu Gminy Miejskiej Kraków, Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa oraz środków właścicieli, czyli Fundacji Książąt Czartoryskich. We wtorek efektowi prac przyglądała się komisja konserwatorska.

Całość wykonanych w 2015 roku prac konserwatorskich kosztowała 960 tys. zł. 50% kwoty (480 tys.) przekazało Miasto, 432 tys. zł - Narodowy Fundusz Rewaloryzacji Zabytków Krakowa a 5% kosztów pokryła Fundacja Książąt Czartoryskich (48 tys. zł).

Baszty Stolarska i Ciesielska wchodzą w skład zabytkowego zespołu dawnego arsenału miejskiego, w którym od blisko 140 lat eksponowana jest część zgromadzonych przez książąt Czartoryskich, a znajdujących się w ostatnich dziesięciolecia pod opieką Muzeum Narodowego zbiorów, początkowo bibliotecznych, a następnie muzealnych z kolekcją sztuki antycznej, w tym mumii egipskich. Obie baszty wraz z arsenałem, подарowanym przez miasto w 1874 roku księciu Władysławowi Czartoryskiemu na cele muzealne, stanowią dziś własność podmiotu niepublicznego - Fundacji XX. Czartoryskich. Spowodowało to, że średniowieczne baszty nie zostały poddane generalnemu remontowi, gdy przechodziła go należąca do miasta, sąsiednia Brama Floriańska. W 2013 roku stwierdzono, że stan zachowania baszt Stolarskiej i Ciesielskiej zagraża bezpieczeństwu przebywających w ich pobliżu osób. Z dachów spadały pokruszone dachówki, a drewniana konstrukcja baszt była na tyle naruszona, że w niektórych miejscach zachodziła potrzeba wymiany zniszczonych elementów więźby. Na baszcie Stolarskiej musiano zawiesić siatki chroniące turystów i gości Muzeum przed odpadającymi fragmentami dachu.

Dzięki dofinansowaniu z Narodowego Funduszu Rewaloryzacji Zabytków Krakowa w 2014 roku udało się przeprowadzić najbardziej niezbędne prace zabezpieczające. Przede wszystkim wymieniono całość zniszczonego pokrycia, zachowując jej typ dachówki (tzw. mniszek). Wzmocniono konstrukcję drewnianej więźby dachowej, wymieniając najbardziej uszkodzone elementy. Konserwatorzy wykonali również nowe iglice baszt oraz wykuli kule umieszczone na miedzianych sterczynach.

W 2015 roku wykonano remont ceglanych elewacji gotyckich baszt i przebudowanego w stylu neogotyckim arsenału wraz z wykonaniem izolacji przeciwwilgociowej. Wymieniono fugi oraz uszkodzone cegły.

W 2016 roku planowane są dalsze prace nad oczyszczeniem i wyremontowaniem elewacji od strony Plant.

W trakcie realizacji projektu izolacji murów fundamentowych Klasztorku, Arsenału i baszty Ciesielskiej (poprzedzającego prace konserwatorskie przy elewacjach) odkryto przebieg muru kurtynowego (zewnętrznego), relikty rozebranego muru obronnego miasta (zachowanego do dziś m. in. pomiędzy Bramą Floriańską, basztą Pasamoników i basztą Stolarską) oraz trzy kanały.

W trzech wykopach przed północną ścianą Arsenału natrafiono na kamienny mur kurtynowy o

grubości dwóch łokci (ok. 120 cm). Zachowała się jego dolna partia z chodnikiem i fragment przedpiersia, natomiast mur obronny o grubości ok. 2, 30 m, dochodzący pierwotnie do baszty Ciesielskiej, został głęboko wybrany.

Jeden z kanałów - kamienny z ceglanym sklepieniem, znajduje się pod dawną uliczką przymurną, czyli między tzw. Klasztorkiem i Arsenalem. Drugi w obrębie Plant, o podobnej formie i wielkości (całkowicie kamienny), biegnie równolegle do zachodniej ściany Arsenału. Trzeci kanał bardzo krótki, lecz znacznie większy od poprzednich, zachował się fragmentarycznie między relikami wielkiego muru obronnego, a kościołem Pijarów. Jest w całości wzniesiony z kamienia łamanego i z tego samego materiału wykonano jego częściowo zachowane sklepienie.

Najstarszymi obiektami są tu mury obronne. Kanały powstały później, lecz wyniki badań wskazują na jeszcze średniowieczną ich proveniencję.